



VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

POTVARKIS

DĖL VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS CENTRINĖS BIBLIOTEKOS 2025 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO TVIRTINIMO

2026 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 1 punktu ir 7 dalimi, 25 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2024 m. liepos 26 d. sprendimo Nr. T3-188 „Dėl įgaliojimų suteikimo Vilniaus rajono savivaldybės merui“ 1 punktu bei atsižvelgdamas į Vilniaus rajono savivaldybės centrinės bibliotekos vadovo 2026 m. kovo 17 d. raštą Nr. G-13313 (4.29 Mr) „Dėl metinio ataskaitų rinkinio“:

1. T v i r t i n u Vilniaus rajono savivaldybės centrinės bibliotekos 2025 metų ataskaitų rinkinį (pridedama).

2. P a v e d u :

2.1. Vilniaus rajono savivaldybės centrinės bibliotekos vadovui šį ataskaitų rinkinį paskelbti įstaigos interneto svetainėje;

2.2. Vilniaus rajono savivaldybės administracijai skelbti šį potvarkį Vilniaus rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Robert Duchnevič

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS CENTRINĖS BIBLIOTEKOS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

Centrinė biblioteka yra Vilniaus rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityse ir vykdanči bibliotekų veiklą. Centrinė biblioteka kaupia ir saugo Vilniaus rajono savivaldybės poreikius tenkinančią universalų dokumentų fondą, aptarnauja vartotojus, dalyvauja formuojant Lietuvos bibliotekų fondą ir kuriant bibliotekų informacijos sistemą. Centrinė biblioteka įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 303116707. Centrinės bibliotekos buveinė: Gamyklos g. 20A, Rudamina, LT-13249 Vilniaus rajonas.

Bibliotekos misija – užtikrinti rajono gyventojų prieigą prie įvairių informacijos šaltinių, panaudojant tradicinius išteklius ir modernias technologijas, skatinti skaitymą, stiprinti bibliotekos informacines, neformalaus ugdymo ir kultūrinės funkcijas.

Bibliotekos vizija – patraukli ir patogi darbu, mokymuisi, savišvietai, poilsiui, tenkinanti visuomenės skaitymo ir informacinius poreikius biblioteka.

Pagrindiniai strateginiai tikslai:

- Plėtoti modernias ir patrauklias bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio paslaugas.
- Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, plėsti paslaugų pasiūlą.

2023 metų pabaigoje Centrinė biblioteka įsikėlė į naujas patalpas, 2024 m. vyko interjero pritaikymo darbai, siekiant visas erdves optimaliai pritaikyti bibliotekos veikloms ir lankytojų poreikiams. Siekiama sukurti vartotojams patogią, patikimą, malonią aplinką kūrybai, mokymuisi, susitikimams. 2025 metais toliau vykdyti interjero pritaikymo darbai, pritaikytos patalposrenginiams, įrengtas išmanusis ekranas, kuris naudojamas organizuojant edukacijas vaikams ir mokinių klasėms. Skaitmenines mokymosi priemonės suteikia galimybę vykdyti kūrybines veiklas bei pristatyti informaciją patrauklia, šiuolaikiška forma. Tokia infrastruktūra užtikrina ne tik aukštą renginių kokybę, bet ir skatina aktyvų mokymąsi bei bendradarbiavimą.

II. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

Vilniaus rajono gyventojus aptarnauja 43 bibliotekos, iš jų: Centrinė biblioteka, Nemenčinės miesto, Nemenčinės miesto vaikų ir 40 struktūrinių padalinių. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos ir struktūrinių padalinių skaitytojai naudojami vieningu skaitytojo bilietu, išduodamu nemokamai, su kuriuo galima lankytis visose šalies bibliotekose. Vilniaus rajono bibliotekų tinklas nesikeičė.

Bibliotekų tinklo prieinamumo koeficientas 2808 gyventojas vienai rajono bibliotekai. Bibliotekų tinklo tankumas 1000 gyventojų – 0,35 bibliotekos.

Prie Centrinės bibliotekos ir prie Riešės seniūnijos pastatyti knygomatai, skaitytojai gali užsisakyti knygas Centrinėje bibliotekoje, o pasiimti knygomate.

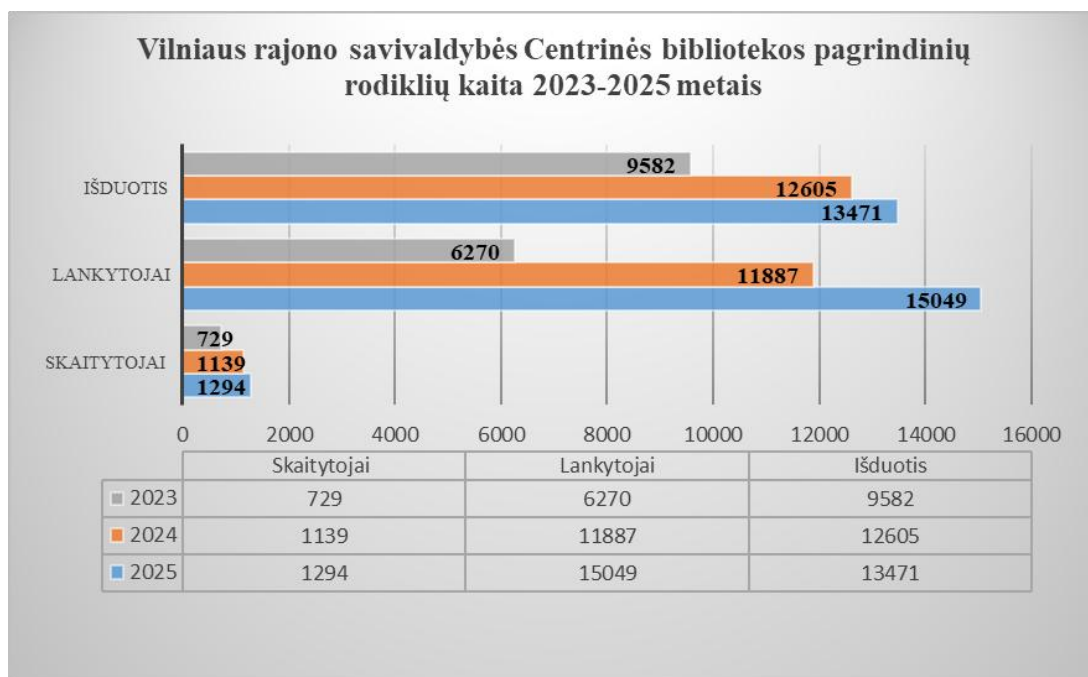
III. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

2025 metais rajono bibliotekose buvo 9415 skaitytojai, ypač didėja skaitytojų skaičius Centrinėje bibliotekoje: 1294 (buvo 1139). Padidėjo apsilankymų skaičius, taip pat ir virtualių.

Apsilankymai, iš viso	Iš jų:	
	lankytojai (fiziniai apsilankymai)	virtualūs apsilankymai
89237	82145	7092

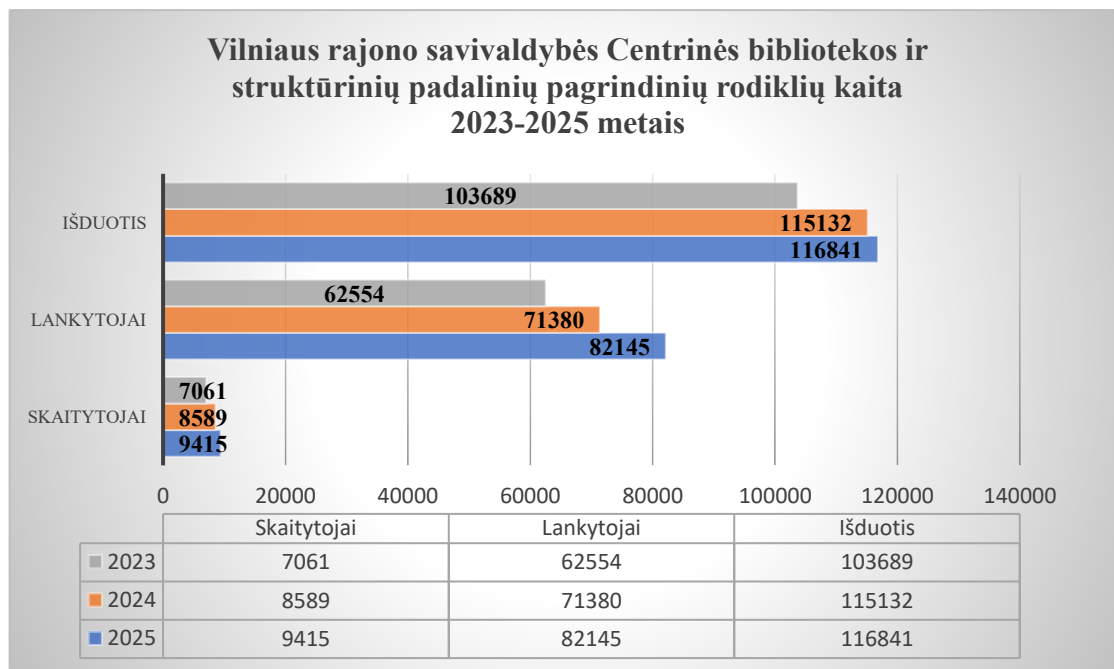
Išduota 116841 spaudiniai, organizuota 1074 renginiai, kuriuose apsilankė virš 20000 lankytojų.

Nors daug rajono gyventojų dirba ir mokosi Vilniuje ir naudojasi miesto bibliotekų paslaugomis, bet rajono bibliotekų pagrindiniai rodikliai už tris metus pradėjo didėti. Pastebima, kad organizuojamuose renginiuose dalyvauja ne tik skaitytojai, bet ir gyventojai, vaikai noriai dalyvauja edukacijose, vaikų vasaros stovyklose



2025 metais Centrinėje bibliotekoje padidėjo 155 skaitytojais: 1294 (2024 m. buvo 1139) išduota 13471 egz. spaudinių, lyginant su praeitais metais 866 egz. daugiau (praeitais metais buvo 12605 egz.), apsilankymų skaičius – 15049, tai 3162 lankytojais daugiau (praeitais metais – 11887). Organizuota 80 renginių, kuriuose apsilankė apie 2000 lankytojų. Centrinei bibliotekai, persikėlus į naujas patalpas, taip

pat, prie pastato pastačius knygomata, labai padidėjo skaitytojų ir lankytojų srautas, gyventojai noriai lankosi organizuojamuose renginiuose, o vaikai bibliotekoje praleidžia laisvalaikį ir popamokinį laiką.



Kelionę po Vilniaus rajoną tęsė specialus Lietuvos audiosensorinės bibliotekos ELVIS (Elektroninių leidinių valdymo informacinė sistema) autobusas. ELVIS autobuso komanda lankėsi bibliotekose ir pristatė skaitytojams ir gyventojams garsines knygas ir žurnalus, parodė kaip jais naudotis. Čia pat galima buvo viską išbandyti, gauti atsakymus į rūpimus klausimus apie akių sveikatą ir sužinoti, kur kreiptis, norint tapti ELVIS vartotoju. Tai nauja paslauga rajono gyventojams, kuri bus teikiama visose rajono bibliotekose žmonėms negalintiems skaityti įprasto teksto. Šia paslauga naudojasi 6 skaitytojai.

Organizuojami renginiai, projektų vykdymo ir kitos veiklos. Bibliotekų lankytojai noriai dalyvauja tradiciniuose renginiuose: tai Vaikų knygos savaitė ir Nacionalinė bibliotekų savaitė, Šiaurės šalių literatūros savaitė, Lietuvai svarbiose pilietinėse akcijose ir kt. Pastebima, kad organizuojamuose renginiuose dalyvauja ne tik skaitytojai, bet ir gyventojai, vaikai noriai dalyvauja edukacijose.

IV. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

Bibliotekose vyko kompiuterinio raštingumo mokymai, edukaciniai užsiėmimai. Organizuojami renginiai, projektų vykdymo ir kitos veiklos. Bibliotekų lankytojai noriai dalyvauja tradiciniuose renginiuose: tai Poezijos šventė, Vaikų knygos savaitė ir Nacionalinė bibliotekų savaitė, Šiaurės šalių literatūros savaitė, Lietuvai svarbiose pilietinėse akcijose. Organizuojamos parodos reikšmingoms istorinėms ir kalendorinėms datoms paminėti, susitikimai su įdomias žmonėmis, viktorinos, edukaciniai užsiėmimai.

Edukacinės programos – tai patrauklus ir smagus būdas sužinoti naujos informacijos, lavinti įgūdžius ir tobulinti kompetencijas. Tai užsiėmimai, kuriuose taikomi įvairūs mokymosi metodai, žaidimai, išvykos, kurias vaikai labai mėgsta, nes gali pakeisti savo mokymosi vietą. Mokiniai ir vaikai labai mėgsta edukacijas žaidimų forma – tai skatina vaikų norą įsitraukti, dalyvauti užduotyse, taip lengviau išlaikyti jų dėmesingumą.

Renginių apžvalga

Didžiausio susidomėjimo sulaukę ir labiausiai visuomenę sudominę renginiai buvo labai įvairūs. Dalyvavo rašytojai ir poetai, aktoriai ir politikai bei kiti veikėjai. Naujų knygų pasiūla ir kokybiško laisvalaikio organizavimas gyventojams padeda ugdyti nuolatinę bibliotekų skaitytoją ir lankytoją.

Renginiai, skirti bibliotekos jubiliejiniam metams

2025 m. Vilniaus rajono savivaldybės **Centrinė biblioteka minėjo 85-ąsias veiklos metines**, kurias įprasmino ne tik iškilmingi renginiai, bet ir reikšmingi kūrybiniai darbai. Balandžio 28 d. atidaryta jubiliejinė paroda pristatė bibliotekos raidą nuo pirmųjų veiklos metų iki šiandienos – nuo kuklios skaityklos iki modernaus kultūros, švietimo ir bendruomenės centro, veikiančio tiek miesto, tiek mažiausių kaimų gyventojų labui. <https://vrscb.lt/85-metai-su-skaitytojais-vilniaus-rajono-savivaldybes-centrine-biblioteka-pradejo-jubiliejiniu-renginiu-cikla/>

Spalio 24 d. surengta jubiliejinė šventė subūrė darbuotojus, skaitytojus, partnerius ir svečius iš Lietuvos bei užsienio. Renginio metu pristatyti svarbiausi bibliotekos pasiekimai, plėtra, projektai ir naujos iniciatyvos.

Ypatingas jubiliejinių metų akcentas – išleistas išsamus leidinys apie biblioteką ir jos struktūrinius padalinius. Tai daugiau kaip 70 puslapių apimantis darbas, kuriame pristatoma bibliotekos istorija, veiklos kryptys, projektai, edukacijos, reikšmingiausi įvykiai ir viso rajono bibliotekų tinklo specifika. Leidinyje atsispindi ne tik faktinė informacija, bet ir gyvas vietos kultūrinio gyvenimo pulsas – nuotraukos, archyvinė medžiaga, bendruomenių istorijos.

Renginiai, skirti Rudaminai – Mažajai Lietuvos kultūros sostinei 2025.

2025 m. Rudaminai suteiktas Mažosios Lietuvos kultūros sostinės titulas tapo svarbia paskata stiprinti kultūrinį gyvenimą ir bendruomenės įtrauktį. Šio titulo rėmuose Vilniaus rajono savivaldybės Centrinėje bibliotekoje surengti reikšmingi renginiai, tarp jų – Irenos Fedorovič-Vasilevskos knygos „Apie ką byloja amžiai“ pristatymas, atskleidęs Rudaminos istorijos sluoksnius ir kultūrinę tapatybę. Taip pat atidaryta lauko paroda „Rudaminos istorijos ir dabarties pėdsakais“, pristatanti miestelio praeitį bei šiandien čia veikiančias įstaigas ir įmones. Gruodžio 11-osios vakarą Vilniaus rajono savivaldybės Centrinėje bibliotekoje susirinkę lankytojai buvo pakviesti pažvelgti į Rudaminą kitu kampu – iš aukštai, iš ten, kur kasdieniai vaizdai tampa abstrakčiais raštais, o pažįstamos vietos atsiveria visiškai naujomis formomis. Čia įvyko fotografo Andriaus Repšio fotografijų parodos pristatymas, tapęs reikšminga Rudaminos – 2025 metų Mažosios Lietuvos kultūros sostinės – programos dalimi.

Susitikimai su rašytojais ir kūrėjais

Per metus bibliotekoje surengta nemažai susitikimų su įvairių kartų autoriais ir kūrėjais. Vaikų rašytoja Evelina Daciūtė įtraukė jaunuosius skaitytojus į kūrybines dirbtuves ir paskatino juos patiems kurti istorijas. Žurnalistė ir rašytoja Patricija Tilvikaitė pristatė debiutinį romaną „Svetimkūniai“. Lenkų istorinių romanų autorė Joanna Jax susitiko tiek su gimnazistais, tiek su senjorais, atverdamą istorinio

romano pasaulį ir pasakodama apie aistrą istorijai. Skaitymo skatinimo iniciatyvos „Metai su knyga“ kontekste bibliotekoje lankėsi aktorius, muzikantas Dominykas Vaitiekūnas, kalbėjęs apie knygas, kūrybą ir emocinę sveikatą.

Svarbūs renginiai vyko ir struktūriniuose padaliniuose. Nemenčinės m. struktūriniame padalinyje surengtas susitikimas su humanitarinių mokslų daktaru, literatūros istoriku Juzefu Šostakovskiu, kuris skaitė paskaitą „Motiejus Kazimieras Sarbievijus – Lietuvos jėzuitų auklėtinis, vienas iškiliausių Lietuvos baroko epochos poetų“. Mažųjų Lygainių padalinyje vyko susitikimas su laikraščio „Trakų žemė“ vyriausiojo redaktoriumi Juozu Vercinkevičiumi, pristatant temą „Šių laikų knygnešys – koks jis?“.

Bendruomenės šventės ir profesiniai susitikimai

Gegužės 17 d. biblioteka tapo šurmuliuojančiu šeimų traukos centru – vyko Tarptautinei šeimos dienai skirta šventė ir naujos bendruomenės erdvės „Kupolo“ atidarymas. Į ją susirinko savivaldybės, verslo, kultūros ir švietimo įstaigų atstovai, o įvairios organizacijos pristatė savo veiklas. Mažuosius džiugino pramogos, žaidimai, gyvūnai ir edukacijos, o suaugusieji galėjo susipažinti su bendruomenės iniciatyvomis bei partneriais. Atidarytas Kupolas tapo svarbia nauja erdve bibliotekos renginiams, edukacijoms ir susitikimams.

Metų renginių kalendorių papildė ir kitas reikšmingas profesinis įvykis – Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos visuotinis susirinkimas Glitiškių dvare, subūręs šalies viešųjų bibliotekų vadovus, darbuotojus ir partnerius. Renginyje aptarti bibliotekų veiklos prioritetai, asociacijos kryptys ir ateities tikslai, o susitikimas sustiprino profesinę bendrystę ir ryšius tarp šalies bibliotekų.

Klubai

Populiarėja laisvalaikio praleidimo būdas bibliotekoje – skaitytojų klubai. Idėja – bibliotekoje aptarti aktualią, didelio susidomėjimo sulaukusią ir visuomenėje tam tikrą rezonansą sukėlusią knygą. Centrinėje bibliotekoje veikė skaitytojų klubas „Pegaso sparnai“. Klubo nariai dalinasi įžvalgomis ir įspūdžiais apie lietuvių ir užsienių autorių kūrinius. Skaitytojų klubo tikslas – kas antrą mėnesio ketvirtadienį susirinkti bibliotekoje ir pasidalinti emocijomis bei mintimis apie perskaitytas įdomias knygas. Klubo šūkis – „Išsirink, perskaityk, pasiūlyk...“. Šį klubą vienija žmonės, norintys išgirsti kitų nuomones apie knygas ir turintys ką pasakyti patys. Nariai rinkdamiesi knygas skiria daug dėmesio jų emociniam poveikiui – svarsto, kaip knyga juos sužavėjo, praturtino ar įkvėpė. Susitikimo metu aptariami tiek klasikiniai, tiek šiuolaikiniai grožinės literatūros kūriniai, memuarai, lietuvių bei užsienio autorių darbai. Skaitytojų klubas per trejus metus tapo ne tik knygų aptarimo erdve, bet ir bendruomene, kurioje knygos tampa tiltu tarp žmonių, jų idėjų ir jausmų.

Tęsė veiklą diskusijų klubas „Lenkiška knyga“ į kurį kviečiami lenkų tautybės tėvai su 0–6 metų amžiaus vaikais. Susitikimuose vyksta integraciniai žaidimai, kurie yra puikus būdas vaikams ir tėvams susipažinti ir priprasti prie naujos aplinkos. Dalyviai skaito lenkų autorių knygas, dalinasi įspūdžiais ir diskutuoja. Čia būna visko: šokių ir integracinių žaidimų, deklamuojami eilėraščiai ir pristatomos mėnesio eigoje perskaitytos knygos, švenčiamos šventės su pliušiniu meškiuku, arba tiesiog būnama kartu bibliotekos erdvėje. Nemėžio struktūriniame padalinyje veikė skaitytojų klubas „Vėjo nublokšti“.

Rengiamos virtualios parodos, vertingos dėl jose pateikiamos medžiagos aktualumo ir visada pasiekiamos. Prieiga – <https://vrsclb.lt/virtualios-parodos/>

Mokymai

Viena iš svarbiausių bibliotekos vykdomų misijų – užtikrinti kiekvienam gyventojui galimybę mokytis ir tobulėti visą gyvenimą, todėl šiandien kiekvienas žmogus, atėjęs į biblioteką, čia sutiks ne tik bibliotekininkus, galinčius padėti išsirinkti knygą, bet ir bibliotekininkus-lektorius, pasirengusius padėti įgyti skaitmeninio raštingumo žinių ar patobulinti jau turimus skaitmeninio raštingumo gebėjimus.

Vartotojų mokymas ir edukacijos					
Mokymų skaičius	Iš jų:	Mokymų dalyvių skaičius	Iš jų:	Edukacijų skaičius	Edukacijų dalyvių skaičius
	medijų ir informacinio raštingumo		medijų ir informacinio raštingumo		
400	158	1729	758	236	3477
Centrinėje bibliotekoje					
48	24	640	112	34	698

Kartu su asociacija „Langas į ateitį“ vykdytas projektas „Prisijungusi Lietuva: skaitmeninių įgūdžių tobulinimas“, kurio tikslas supažindinti Lietuvos gyventojus su e. paslaugų galimybėmis ir naudomis. Praktinių dirbtuvių metu dalyviai gali mokytis naudotis svarbiausiomis e. paslaugomis su ekspertų pagalba. Projektu „Prisijungusi Lietuva: skaitmeninių įgūdžių tobulinimas“ siekiama ugdyti suaugusiųjų gyventojų gebėjimą visavertiškai naudotis sukurtais skaitmeniniais sprendimais, sudaryti sąlygas elektroninėmis paslaugomis naudotis didesne apimtimi, mažinti skaitmeninę atskirtį, skatinti įgyti skaitmeninių įgūdžių ar juos tobulinti vyresnio amžiaus žmones, nedirbančius asmenis, asmenis su negalia ir kt. gyventojų grupes, kurios vis dar nesinaudoja skaitmeninėmis technologijomis arba jų įgūdžiai efektyviai ir saugiai naudotis šiomis technologijomis yra nepakankami.

Pagal šį projektą 2025 m. vyko mokymai Maišiagalos struktūriniame padalinyje, dalyvavo 30 gyventojų, 2026 m. šie mokymai vyks Nemėžio, Kalvelių struktūriniuose padaliniuose.

Ypatingas dėmesys mokymų metu skiriamas vyresnio amžiaus gyventojams – senjorams, kuriems dažnai teikiama individuali pagalba: padedama prisijungti prie e. paslaugų sistemų, naudotis išmaniaisiais įrenginiais, suprasti pagrindinius skaitmeninius veiksmus ir spręsti kasdienius technologinius klausimus. Bibliotekos darbuotojai nuolat konsultuoja senjorus ir už mokymų ribų, reaguodami į jų praktinius poreikius.

Bibliotekose taip pat vykdoma MIRKT – Medijų ir informacinio raštingumo programa – Lietuvos bibliotekų iniciatyva, skirta ugdyti gyventojų medijų ir informacinį raštingumą. Ši programa suteikia nemokamus mokymus įvairiomis aktualiomis temomis, tokiomis kaip dirbtinis intelektas, informacijos vertinimas ir saugumas internete, padeda lankytojams ugdyti kritinį mąstymą, gebėjimą atrinkti patikimą informaciją ir saugoti asmeninius duomenis skaitmeninėje erdvėje.

2025 metais Vilniaus rajono savivaldybės Centrinėje bibliotekoje buvo organizuoti 24 Medijų ir informacinio raštingumo mokymai, kuriuose dalyvavo 112 dalyvių, tarp jų – dauguma senjorai. Populiariausia mokymų tema buvo dirbtinis intelektas, sulaukusi didelio dalyvių susidomėjimo.

Rajono bibliotekose organizuojama teminė akcija „Senjorų dienos internete“, kuri rengiama nuo 2018 m. 2025 metais vyko lapkričio 24–28 d., skirta vyresnio amžiaus žmonėms. Jos tikslas – atskleisti elektroninių paslaugų naudą bei pademonstruoti valdžios e. paslaugas, kurios gali palengvinti mūsų kasdieną. Lapkričio 24-27 dienomis nuo 11 val. vyko tiesioginės transliacijos internetu, kurias kvietėme žiūrėti namuose ar atvykus į biblioteką. O paskutinę akcijos dieną dalyviai galėjo dalyvauti viktorinoje – patikrinti savo žinias, ką naujo sužinojo renginių metu, ir laimėti prizų!

Centrinėje bibliotekoje vyko praktiniai mokymai vyresnio amžiaus žmonėms, „Išmanusis senjoras: mokomės naudotis telefonu ir e. paslaugomis“ 2025 m. spalio 7 d., 11.00 val. Mokyta kaip naudotis išmaniuoju telefonu, prisijungti prie e. valdžios vartų, rezervuoti vizitus pas gydytojus ar naudotis el. bankininkyste.

Mokymų ir akcijų tikslas – supažindinti gyventojus su elektroninių paslaugų galimybėmis, jų nauda bei skatinti savarankišką ir saugų naudojimąsi e. paslaugomis kasdienėje veikloje.

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Bibliotekos interneto svetainėje www.vrscb.lt nuolat skelbiama informacija apie vykdomas veiklas, talpinamos virtualios parodos, vertingos dėl jose pateikiamos medžiagos ir visada pasiekiamos. Svetainės virtualių apsilankymų registruota 6500. „Facebook“ paskyroje skelbiama informacija apie svarbiausius įvykius Centrinėje bibliotekoje ir struktūriniuose padaliniuose.

Naudojimasis internetu			Naudojimasis socialiniais tinklais	
Viešos interneto prieigos vietos	Unikalūs viešos prieigos vartotojai	Viešos prieigos interneto kreiptys	Sekėjai	Įrašų peržiūros
157	1099	11429	15444	502228
Centrinėje bibliotekoje				
16	87	4979	1396	17390

Prenumeruojamos duomenų bazės – 10 (8 EBSCO DB ir INFOLEX – LNB lėšomis, Delfi Plus – VRSCB lėšomis).

Kraštotyrinė veikla

Sukurtos ir nuo 2004 m. pastoviai papildomos duomenų bazės „Kraštotyrinė bibliografija“ (Vilniaus rajonas spaudos puslapiuose) – prieiga <https://vrscb.lt/krastotyra/krastotyrene-bibliografija/> ir „Biblioteka spaudoje“ – prieiga <https://vrscb.lt/krastotyra/krastotyros-darbai/>. „Kraštotyrinė bibliografija“ 2025 m.

papildyta 213 aprašų. 2026 m. sausio 1 d. bibliografiją sudaro 9491 aprašas. „Biblioteka spaudoje“ papildyta 28 aprašais. 2026 m. sausio 1 d. bibliografiją sudaro 450 aprašų.

VRSCB nuo 2008 m. partnerio teisėmis dalyvauja tęstiniame Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos projekte „Vilniaus apskrities kraštotyros informacijos sklaida internete“. 2025 m. į svetainę „Vilnijos vartai“ (www.vilnijosvartai.lt) įkelta 27 nauji tekstai apie Vilniaus rajono vietas su bibliografiniais sąrašais ir 17 papildyta. Įkelta nauja biograma. Nuo projekto vykdymo pradžios į svetainę patalpinta 246 Vilniaus rajono gyvenviečių aprašymai ir 36 žymių žmonių biogramos. Paskelbti 7 straipsniai svetainės Naujienų skyriuje.

VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS

Organizuota įvairialypė projektinė veikla, kurios dėka vyko labai įvairūs renginiai <https://vrscb.lt/projektas/>.

Projektai ir stovyklos

2025 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka įgyvendino projektus, tapusius vienais svarbiausių metų veiklos akcentų. Vienas iš reikšmingiausių metų projektų – „Lenkijos siekis atgauti deramą vietą tarp Europos valstybių“, finansuojamas pagal Lenkijos Respublikos Senato globą. Jo rėmuose bibliotekoje vyko jaunimo protmūšis „Stebuklas prie Vyslos“, edukacinės veiklos ir tarptautinė konferencija, skirta Lenkijos istorijai, kultūrai ir šiuolaikiniams Lietuvos–Lenkijos ryšiams aptarti. Renginiai pritraukė gausų dalyvių ratą iš Vilniaus rajono gimnazijų ir svečius iš Lenkijos. Projekto metu moksleiviai gilino istorines žinias, lavino kritinį mąstymą, dalyvavo kultūros ir istorijos viktorinose. Šis projektas tapo reikšmingu jaunimo pilietiškumą, istorinį sąmoningumą bei tarpkultūrinį bendradarbiavimą skatinančiu įvykiu.

Ne mažiau svarbus ir kūrybinis-edukacinis projektas „Lenkijos įkvėpti“, taip pat finansuotas pagal Lenkijos Respublikos Senato globą. Pagirių struktūriniame padalinyje vykusioje penkių dienų stovykloje dalyviai susipažino su Lenkijos kultūra, tautiniais kostiumais, teatro principais, liaudies tradicijomis, kūrė lėles, atšvaitus, gamino natūralius kremus, išbandė robotiką ir VR technologijas, lankėsi Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre. Šis projektas ne tik praplėtė vaikų akiratį, bet ir ugdė jų kūrybiškumą bei komandinį darbą.

Kita reikšminga iniciatyva – stovykla „Jaunieji bibliotekininkai“, finansuota Vilniaus rajono savivaldybės. Jos metu vaikai tyrinėjo bibliotekos veiklą, knygų fondus, dalyvavo technologinėse dirbtuvėse, lankėsi Medininkų ir Glitiškių dvaruose, kūrė savo mini knygas, tapo „vienos dienos bibliotekininkais“ ir dalyvavo įvairiuose komandiniuose žaidimuose. Stovykla parodė, kad biblioteka gali būti vieta, kur tradicija dera su šiuolaikinėmis technologijomis.

Be minėtų projektų, 2025 m. biblioteka įgyvendino dar vieną svarbų veiklos etapą, prisidėjusi prie fondų atnaujinimo ir paslaugų gerinimo. Draugija „Odra-Niemen“ pateikė kvietimą teikti paraiškas paramai, kuriuo pasinaudojusi Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka gavo reikšmingą dovaną – 2500 egzempliorių vaikams skirtų knygų ir du profesionalius skenerius. Gautos paramos vertė siekia apie 20 000 eurų. Ši parama sustiprino vaikų literatūros fondą, praplėtė edukacinių veiklų galimybes ir prisidėjo prie bibliotekos technologinių išteklių atnaujinimo.

AB Vilniaus paukštynas skyrė 10000,00 Eur kupolo prie Centrinės bibliotekos įrangimui „Kupolas: erdvė bendruomenei augti ir mokytis“. Projekto tikslas - padėti spręsti erdvių bendruomenės nariams, ypač vaikams ir jaunimui, trūkumo problemą. Rudaminos bendruomenė išrinko Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos projektą „Kupolas: erdvė bendruomenei augti ir mokytis“ kaip pačią naudingiausią iniciatyvą! Pastatytas ir įrengtas kupolas, kuriame vyko garsiniai skaitymai ir edukacijos.

https://paukstynas.lt/lt/naujienos/rudaminos-gyventojai-apsisprende-kam-skirti-10-tukst-euru-parama?fbclid=IwY2xjawG9JULleHRuA2FlbQIxMAABHT_5ha9RfBi7nEiUKg_UTbmEs0XCas0VrvjaAKLZTLbZlVxLBoO-DYN48A_aem_f-zb9dwh_BvAX5CRaLfelg

2025 metams parašyta ir pateikta 10 projektų, 4 paraiškos gavo finansavimą. (30200,00 Eur). Ypatingas dėmesis buvo skiriamas struktūrinių padalinių projektų rengimo koordinavimui ir praktinei pagalbai.

2026 metams pateikta 11 paraiškų. (908000,00 Eur).

VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Apie rajono bibliotekų veiklą paskelbti – 192 straipsniai: 27 periodinėje spaudoje, 165 elektroninėje erdvėje. Prieiga – <https://vrscb.lt/wp-content/uploads/2024/02/biblioteka-spaudoje.pdf>.

Interviu Vilniaus lenkų radijui (Mirosław Wojciulewicz dla Radia Wilno: Biblioteka w rejonach czasami pełni rolę jedyne go ośrodka kultury - <https://124.lt/pl/radio-wilno/item/418155-miroslaw-wojciulewicz-dla-radia-wilno-biblioteka-w-rejonach-czasami-peelni-role-jedyne-go-osrodka-kultury>) ir televizijai (85-lecie Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego - <https://wilno.tvp.pl/86477679/85-lecie-centralnej-biblioteki-samorzadu-rejonu-wilenskiego>), <https://wilno.tvp.pl/89672678/rola-biblioteki-w-spoleczenstwie>

Bendradarbiaujama su LNB, AMB ir kitomis bibliotekomis. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Palangos miesto viešąja biblioteka, Vilniaus Gedimino technikos universiteto biblioteka, Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešąja biblioteka, Lietuvos audiosensorine biblioteka, Lenkijos bibliotekų sąjunga, Lenkijos Ščecineko seniūnija –

<https://vrscb.lt/kulturinio-bendradarbiavimo-tiltai-vilniaus-rajono-bibliotekoje-sveciavosi-delegacija-is-lenkijos/> , <https://vrscb.lt/vilniaus-rajono-savivaldybes-centrines-bibliotekos-direktorius-dalyvavo-tarptautineje-konferencijoje-leszne-pasirasyta-bendradarbiavimo-sutartis-su-lenkijos-kolegomis/>

Balandžio 28–29 d. bibliotekoje viešėjo Karolio Wojtyłos Varmijos-Mozūrų pedagoginės bibliotekos Elblonge direktorė, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, numatanti bendrus kultūros ir edukacijos projektus. Bendradarbiavimo tikslas – plėsti profesinį bendradarbiavimą, rengti bendras veiklas, plačiau skleisti žinias apie Vilniaus krašto kultūrą, tradicijas, istoriją.

Plečiami bendradarbiavimo ryšiai su Lietuvos bibliotekomis – tikslas projektinė veikla ir Vilniaus krašto kultūrinio identiteto skleidimas. Vykdyta projektinė veikla Klaipėdos, Kretingos ir Skuodo bibliotekose.

Vykdomos bendros veiklos rengiant projektus ir organizuojant renginius su vietos bendruomenėmis. Centrinė biblioteka pasirašiusi sutartį su UAB DrivingEd , pagal kurią gyventojai gali nemokamai naudotis KET testų sprendimo paslauga.

VIII. DOKUMENTŲ FONDAS

Vilniaus rajono savivaldybės CB komplektuoja universalų, vartotojų poreikius atitinkantį įvairių dokumentų fondą. 2024 metais bibliotekų fondų komplektavimui Kultūros ministerija skirta 137012,00 (133740,00) Eur. Įsigyta 15057 (2024 m. 15421) fiz. vnt. dokumentų. Knygos pirktos iš 9 tiekėjų: UAB „Alma littera sprendimai“, UAB „Tyto alba“, UAB „Nieko Rimto“, UAB „Jotema“, UAB „Svajonių knygos“, UAB „Briedis“, UAB „Baltos lankos“, UAB „Sofoklis“, UAB „Homo sapiens“. Komplektuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų reikmes, laikmečio aktualijas, turimas lėšas, rajono savivaldybės teritorijos istorines tradicijas, ekonominę ir kultūrinę plėtrą. Siekiama kuo racionaliau panaudoti gautas lėšas ir įsigyti kuo daugiau įvairių dokumentų. Įsigyjant leidinius pirmenybė teikiama originaliajai, vaikų bei klasikinei literatūrai, lietuvių rašytojų ir lenkų rašytojų kūriniams, kraštotyrinei literatūrai. Visiems struktūriniams padaliniais užsakoma Visuotinė lietuvių enciklopedija, kraštotyros leidiniai.

Tarpbibliotekinis abonementas

Kasmet vis aktyviau skaitytojai naudojami Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslauga. Norimą knygą ar leidinį iš kitos bibliotekos galima užsisakyti nemokamai. Tarpbibliotekinis abonementas (TBA) – knygų dalijimosi tarp šalies bibliotekų paslauga, kuria naudojantis viena biblioteka skolina dokumentus kitai. Portale www.ibiblioteka.lt veikia atnaujintas TBA-S funkcionalumas, leidžiantis patiems skaitytojams savarankiškai užsisakyti norimą leidinį iš kitos bibliotekos. Centrinės bibliotekos ir struktūrinių padalinių skaitytojai aktyviai naudojami šia paslauga.

Tarpbibliotekinis skolinimas			
Tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje			
Gauta užklausų iš kitų bibliotekų	Įvykdyta užklausų (išsiųsta dokumentų)	Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	Gauta dokumentų
68	104	572	366
Centrinėje bibliotekoje			
36	56	152	101

IX. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Šiandien bibliotekos profesionalui reikalingos ir klasikinės, ir inovatyvios kompetencijos. Būtinųjų bibliotekos veiklos procesų išmanymas ir pagrindinių funkcijų profesionalus atlikimas, technologinės, skaitmeninės kompetencijos yra būtinos ir tobulintinos. Bibliotekininkai nuolat dalyvavo LNB ir AMB mokymuose. (Dažni mokymai vyksta nuotoliu būdu, todėl dalyvauja visi darbuotojai).

Tarptautinis bendradarbiavimas ir kvalifikacijos kėlimas

2025 m. biblioteka aktyviai dalyvavo tarptautinėse Erasmus+ mobilumo programose ir profesinio tobulėjimo veiklose. Bibliotekos atstovai stažavosi Lisabonos bibliotekų tinkle, stebėjo darbą Drezdeno

miesto bibliotekoje, lankėsi Slovėnijos bibliotekose, susipažino su inovatyviomis paslaugomis, technologiniais sprendimais ir bendruomeniškumo skatinimo praktikomis.

Bibliotekos direktorius dalyvavo tarptautinėje konferencijoje Bielsko-Biala mieste (Lenkija) bei konferencijoje „Kultūra. Komunikacija“, kur pristatytos naujausios DI ir komunikacijos tendencijos.

Svarbi tarptautinio bendradarbiavimo dalis buvo bendros Lietuvos–Lenkijos kultūrinės veiklos, kurias organizavo biblioteka ir partneriai iš Lenkijos. Tarptautinės poezijos dienos proga surengtas bendras internetinis poezijos konkursas, kuriame dalyvavo jaunimas iš Rudaminos ir Ščecineko. Dalyvavo aukšto lygio skaitovai iš Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijos ir net penkių Ščecineko seniūnijos mokyklų, o tai parodė stiprėjančią jaunosios kartos susidomėjimą literatūra ir abipusį kultūrinį ryšį tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Bibliotekos personalas						
Bibliotekai patvirtintos pareigybės (etatai); iš viso	Darbuotojai, iš viso (70+71+72)	Iš jų			Kvalifikaciją tobulinę darbuotojai	Savanoriai
		profesionalūs bibliotekininkai	kvalifikuoti specialistai	kiti darbuotojai		
85,75	78	69	5	4	69	0

X. PATALPŲ IR INFOSTRUKTŪROS BŪKLĖ

Rajono bibliotekose užtikrintos optimalios vartotojų aptarnavimo sąlygos, suremontuotos patalpos ir nupirkti nauji baldai, užtikrintas geras interneto ryšys, yra belaidis internetas ir nauja kompiuterinė įranga.

IŠVADOS

Šiuolaikinė biblioteka – publikuoto dokumentinio paveldo, pasaulio žinių lobynas, atveria naujas modernias erdves ir plačias galimybes darbui ir bendradarbiavimui, poilsiui, saviraiškai ir saviugdai visiems savo lankytojams. Skaitanti visuomenė – tai ateities visuomenė. Tikime, kad skaitymas taps svarbiu kasdienio gyvenimo elementu, o biblioteka unikalia ir patrauklia vieta kiekvienam.

Pagrindinės 2025 metų veiklos

- Jubiliejinis leidinys, skirtas Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos 85 metų veiklos sukakčiai ir Rudaminos kaip Mažosios kultūros sostinės 2025 m. paminėjimui „Rudamina: 85 metų skaitymo ir kultūros tradicijos bibliotekoje“.
- Lauko paroda „Istorijos puslapiai – Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos 85-metis ir partnerystės kelias Rudaminoje“.
- Kilnojamoji paroda „Istorijos puslapiai – Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos 85-metis ir bibliotekos tinklo istorija“.
- Pateikta 11 projektų 2026 metams, siekiant gauti papildomo finansavimo įvairioms veikloms.
- Prie Centrinės bibliotekos pastatytas ir įrengtas kupolas – erdvė veikloms.

- ELVIS paslaugų pristatymas rajono gyventojams, siekiant sugrąžinti skaitymo džiaugsmą žmonėms negalintiems skaityti.

- Pagerintos Riešės mikrorajono bibliotekinio gyventojų aptarnavimo sąlygos. Prie Riešės seniūnijos pastato pastatytas knygomatas. Skaitytojai galės užsisakyti knygas Centrinėje bibliotekoje, o pasiimti knygomate.

Pagrindinės funkcijos:

- informacinės visuomenės plėtra apėmė informacinių technologijų, interneto ir duomenų bazių prieigos skatinimo, informacijos tikslinėms vartotojų grupėms ir viešosios informacijos paslaugų vietos bendruomenėms teikimo, stiprinimo ir plėtojimo veiklas.

- kultūros plėtra apėmė kultūros ir skaitymo propagavimo ir ugdymo, kraštotyros, knygos ir skaitymo kultūros renginių organizavimo veiklas.

- laisvalaikio veiklos plėtra apėmė laisvalaikio renginių, švenčių, ekskursijų ir klubų veiklų organizavimą ir paslaugų teikimą.

- socialinės sanglaudos ir bendruomenės plėtra apėmė tikslingas vietos bendruomenių telkimo paslaugas, socialiai atskirtų bendruomenių grupių integracijos, pilietinės visuomenės ugdymo, tvarumo ir kt. iniciatyvas.

- švietimo ir edukacinės veiklos plėtra: kuriamos mokymosi visą gyvenimą sąlygos – nuo tikslinių mokymų gyventojams iki teminių edukacijų ir aktualių įgūdžių ugdymo mokomųjų renginių organizavimo ir jų įgyvendinimo.